

Predstava Zgodbe iz loške medle

Klara Mrak

Minuli četrtek so uporabniki škofjeloške enote Varstveno-delovnega centra (VDC) Kranj premierno uprizorili predstavo Zgodbe iz loške medle. Nastala je po motivih ljudskih zgodb s Škofjeloškega in iz Tavčarjeve Visoške kronike. »Gre za sad skupnega procesa ustvarjanja, ki se je aktivno začel petega septembra, ko smo prvič imeli Tečaj komunikacije in javnega nastopanja, v okviru projekta Znanje nas aktivira 3, ki ga vodi Ljudska univerza Škofja Loka,« je v nagovoru povedala Katarina Čretnik, strokovna delavka v škofjeloški enoti VDC Kranj. »Režijo in dramsko besedilo je pripravila Lucija Kavčič, ki je s svojim znanjem in bogatimi izkušnjami iz naših idej o igri še nadgradila naš lanski projekt Škofja Loka skozi moje oči in spisala čudovito avtorsko predstavo,« je še dodala Čretnikova, ki je vesela, da se je v njihovo enoto vrnila gledališka dejavnost. Sceno in rekvizite so ustvarili mnogi uporabniki ter zaposleni enote Škofja Loka. Kuliso Škofje Loke v ozadju je narisala



Zgodbe iz loške medle so navdušile vse zbrane v dvoranci škofjeloške enote VDC Kranj. / Foto: Jaka Nastran

Tanja Brate. Za koordinacijo projekta in vaje z uporabniki so poskrbele Klavdija Primožič Zorč, Katja Brate, Alma Selimović in Katarina Čretnik. Uporabniki, ki blestijo na odru, pa so srce in duša predstave, za katero upamo, da jo bomo lahko še večkrat videli tudi na drugih prizoriščih.

V prijateljski občini so tudi odkrili freske

Vilma Stanovnik

Letošnji oktobrski obisk delegacije Občine Škofja Loka v avstrijski občini Zgornja Bela/Obervellach je bil nekaj posebnega, saj so tam tudi odkrili freske, ki jih je izdelala škofjeloška umetnica Maja Šubic.

»Avstrijsko mesto Obervellach oziroma Zgornja Bela in Škofja Loka že vrsto leto sodelujemo, čeprav nismo podpisali listine o pobratenju. Tako mi kot Obervellach smo namreč freisinški mesti. Mi jih povabimo na Historial in občinski praznik, oni pa nas povabijo na prvo oktobrsko zahvalno rožnovensko nedeljo, ko pripravijo procesijo s kmečkimi izdelki,« je povedal pooblaščenec za mednarodno sodelovanje na Občini Škofja Loka Miha Ješe. »Navadno se dogodka udeležuje delegacija naše občine, pa tudi člani Društva Rovtarji za smučanje in kolesarjenje po starem in skupina Suha špaga,« je povedal Ješe in pojasnil, da sta si prijateljski občini ob obisku izmenjali tudi simbolična darila, največ navdušenja pa so s svojim nastopom poželi Rovtarji in skupina Suha



Hišo čevljarjev po novem krasijo freske Maje Šubic. / Foto: arhiv dogodka

špaga. »V mestu želijo svoje pomembnejše hiše okrasiti s freskami in na lanskem srečanju so se dogovorili, da jim Maja Šubic naredi fresko. Eno večjo in dve manjši je na hiši čevljarjev naredila skupaj z Ireno Romih in Jakom Šubicem,« je povedal Miha Ješe in dodal, da so ob srečanju te freske tudi odkrili.

Jubilej Gobarskega društva Škofja Loka

Škofjeloško gobarsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1974 in ob petdesetletnici društva ter v spomin letos preminulemu mentorju, dolgoletnemu članu in predsedniku društva Andreju Jesenku so na zadnji oktobrski konec tedna v sodelovanju z Loškimi muzeji organizirali tridnevno gobarsko dogajanje.

Klara Mrak

V muzejski sobi na Loškem gradu je bilo prvi dan tridnevnega dogajanja predavanje ekologa, naravovarstvenika in amaterskega mikologa Luke Šparla z naslovom Tradicija gobarjenja na Škofjeloškem in današnji pomen gob. »Osredotočil se je na poljudno temo gobarjenja na Škofjeloškem. Predstavil je razliko med tem, kako je bilo včasih, ko so gobe nabirali s koši, in med današnjim časom, ko so s podnebnimi spremembami in načini gospodarjenja z gozdovi rastišča vse bolj in bolj izropana,« je povedala Romina Pleško. Ves čas tridnevnega dogajanja je bila v Okroglem stolpu na Škofjeloškem gradu na ogled razstava gob, na kateri je bilo moč videti več kot sto vrst gob, ki so jih nabrali člani društva. Na območju Škofje Loke uspeva zelo pestra paleta gliv. Popis je leta 2009 začel prav letos preminuli predsednik gobarskega društva Andrej Jesenko. V njem je zabeležil blizu dvesto vrst gob, nje-

”

Nekatere gobe so velike že, ko so majhne. Eni nabirajo jurčke, ko so še 'dojenčki', saj so majhni najboljši za vlaganje. Ampak s tem gobi ne daš priložnosti, da se razmnoži.



Člani Gobarskega društva Škofja Loka Sonja Dolinar, Klemen Bedekovič, Dominik Prša in Romina Pleško, predsednica mikološke komisije / Foto: Tina Dokl

govo namero pa nadaljujejo aktivni člani društva.

V družbi Romine Pleško in članov Gobarskega društva, med njimi je bil tudi Klemen Bedekovič, ki je sodeloval pri snovanju Loške učne poti, so se obiskovalci v soboto podali na raziskovanje dela poti. Na sprehodu so več izvedeli o redkih in zavarovanih vrstah, ki rastejo na škofjeloškem območju, in spoznavali pomembno vlogo, ki jo imajo glive v različnih ekosistemih. »Nekatere gobe so velike že, ko so majhne. Eni nabirajo jurčke, ko so še 'dojenčki', saj so majhni najboljši za vlaganje. Ampak s tem gobi ne daš priložnosti, da se razmnoži. Trosnjaki imajo namreč namen, da pošljejo trose v okolje, in če nekemu osebkju stalno jemlješ trosnjake, se počasi izčrpa. Če se zraven poseka še kakšno od glavnih dreves, s katerim je pove-

zan, ga še tu udariš. Sčasoma določena vrsta gob lahko izumre. Nekaj je v Sloveniji že zavarovanih, ker so jih ljudje nabirali premlade in razkopali njihova rastišča,« je pojasnila Pleškova. Gobe bi, kot je še povedala sogovornica, za svojo idealno rast potrebovale idealno podnebje vse leto, kakršno je bilo še pred leti. »Sneženo zimo, da sneg zadrži vlogo in dela izolacijo, da se trosi lahko počasi uležijo, blago pomlad, da se micelij lahko začnejo razraščati, ne prevroče poletje, zato da se ne izsušijo, jesen pa bi morala biti dovolj vlažna in ne prehitro hladna, da se iz nastavkov, ki so se poleti ustvarili, lahko razvijejo gobe. Večina jih raste jeseni, ampak rastejo pa skozi celo leto,« je o (ne)idealnih razmerah za rast gob spregovorila Romina Pleško, predsednica mikološke komisije Gobarskega društva Škofja Loka.